

**Аналіз регуляторного впливу
проекту Закону України "Про внесення змін до Кодексу України про
адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у
сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних
ресурсів"**

I. Визначення проблеми

Усі води (водні об'єкти) на території України є національним надбанням Українського народу, однією з природних основ його економічного розвитку і соціального добробуту.

Статтею 95 Водного кодексу України визначено, що усі води (водні об'єкти) підлягають охороні від забруднення, засмічення, вичерпання та інших дій, які можуть погіршити умови водопостачання, завдавати шкоди здоров'ю людей, спричинити зменшення рибних запасів та інших об'єктів водного промислу, погіршення умов існування диких тварин, зниження родючості земель та інші несприятливі явища внаслідок зміни фізичних і хімічних властивостей вод, зниження їх здатності до природного очищення, порушення гідрологічного і гідрогеологічного режиму вод.

Згідно з статтею 110 Водного кодексу України порушення водного законодавства тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність згідно з законодавством України.

Відповідальність в екологічному праві є важливим складовим елементом правового забезпечення раціонального водокористування, відновлення та охорони водних об'єктів, яка, в свою чергу, має на меті покарання винних, припинення і попередження порушень законодавства у галузі водокористування та охорони навколишнього природного середовища.

Відповідно до Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 № 275, Держекоінспекція, відповідно до покладених на неї завдань складає протоколи про адміністративні правопорушення та розглядає справи про адміністративні правопорушення, накладає адміністративні стягнення у випадках, передбачених законом.

Протягом 2019-2024 років за фактами порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів Держекоінспекцією, її територіальними та міжрегіональними територіальними органами було вжито заходи щодо притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності, зокрема:

у 2019 році до адміністративної відповідальності притягнуто 5012 осіб на загальну суму 961,775 тис. грн;

у 2020 році до адміністративної відповідальності притягнуто 3212 осіб на загальну суму 690,03 тис. грн;

у 2021 році до адміністративної відповідальності притягнуто 6260 осіб на загальну суму 1275,567 тис. грн;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Марчак Дарія Миколаївна**

Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000D35A0200CD010800

Дійсний з 30.07.2025 13:45:00 по 30.07.2027 13:45:00

Мінекономіки

6403-02/70867-03 від 20.10.2025

у 2022 році до адміністративної відповідальності притягнуто 987 осіб на загальну суму 239,751 тис. грн;

у 2023 році до адміністративної відповідальності притягнуто 870 осіб на загальну суму 89,063 тис. грн.

у 2024 році до адміністративної відповідальності притягнуто 1609 осіб на загальну суму 298,176 тис. грн.

Завданням Кодексу України про адміністративні правопорушення є охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі точного і неухильного додержання Конституції і законів України, поваги до прав, честі і гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством.

У той же час, більшість статей Кодексу України про адміністративні правопорушення не відповідають світовій практиці (у тому числі європейській) та сучасним економічним умовам, а незначний розмір штрафів за порушення вимог природоохоронного законодавства не є стимулом до дотримання встановлених вимог, призводить до правового нігілізму у суспільстві, нівелює зусилля держави, спрямовані на збереження довкілля та забезпечення належного рівня екологічної безпеки.

Після 18 березня 1997 року (дата набрання чинності Закону України № 55/97-ВР від 07.02.97) зміни до статей 48, 59, 59-1, частини першої статті 60 КУпАП не вносилися.

Екологічна ситуація погіршується через безкарність. Максимальний штраф за самовільне водокористування (стаття 48 КУпАП), забруднення і засмічення вод, порушення водоохоронного режиму на водозборах, яке спричиняє їх забруднення, водну ерозію ґрунтів та інші шкідливі явища (стаття 59 КУпАП), самовільне проведення гідротехнічних робіт, безгосподарне використання води, порушення правил ведення первинного обліку вод (стаття 60 КУпАП) складає лише 136 грн. Порушнику водоохоронного законодавства значно дешевше сплатити штраф, ніж провести низку природоохоронних заходів.

Для порівняння, штраф за аналогічні протиправні діяння в Хорватії становить 1320-2000 євро (44193-66800 гривень). Штраф за аналогічне правопорушення в Республіці Словенія становить від 10 000 до 20 000 євро.

Останнім часом внесені значні зміни до законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, що викликає необхідність оновлення складу правопорушень та встановлення відповідальності за їх здійснення у Кодексі України про адміністративні правопорушення.

Збільшення адміністративних штрафів за порушення природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів є дієвим механізмом для стимулювання суб'єктів господарювання та громадян не допускати порушень у цій сфері.

З огляду на вищевикладене, розроблено проєкт Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів.

Проєктом акта пропонується збільшити адміністративні санкції за правопорушення, передбачені статтями 48, 59, 59-1, 60, 61 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо збільшення розмірів штрафів за порушення вимог законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів. Адміністративні санкції переглянуті з урахуванням індексу інфляції.

До того, ж пропонується привести статтю 77-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення до вимог пункту 8-1 Водного кодексу України.

У низці статей розширюється склад правопорушень, зокрема, у частині: недотриманні умов дозволу або порушенні правил спеціального водокористування;

руйнування русел річок, струмків та водотоків або порушення природних умов поверхневого стоку під час будівництва і експлуатації автошляхів, залізниць та інших інженерних комунікацій;

порушення режиму господарської діяльності у водоохоронних зонах та на землях водного фонду;

перекручення чи внесення недостовірних відомостей в документи державної статистичної звітності;

випалюванні сухої рослинності або її залишків у прибережних захисних смугах та на островах.

Запропонована редакція нормативно-правового акта узгоджена з вимогами законодавства, зокрема:

Водного кодексу України;

Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод»;

Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Основні групи, які зазнають вплив від проблеми:

Групи	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

Зазначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки здійснення заходів державного нагляду (контролю) відбувається у відповідності до вимог встановлених законодавством. У

сучасному законодавстві відсутні регуляторні акти, які б вирішували зазначену проблему.

Зазначена проблема може бути розв'язана шляхом внесення відповідних змін до діючого регуляторного акта.

II. Цілі державного регулювання

Цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблем:

збільшення рівня відповідальності за порушення існуючих вимог законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

збільшення надходження коштів до державного бюджету;

зменшення кількості скоєних правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

впровадження дієвих заходів, пов'язаних з охороною та раціональним використанням водних ресурсів;

сприяння реалізації в екологічних відносинах принципу «збалансованості», тобто досягнення балансу та оптимального співвідношення між економічним розвитком, соціальним добробутом та охороною водних ресурсів з метою задоволення потреб сьогодення без шкоди для майбутніх поколінь.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	1. Не забезпечує досягнення цілі. 2. Не сприяє відновленню екологічної рівноваги у водних об'єктах в комплексі з заходами організаційного, правового та економічного впливу, а також наповненню державного бюджету. 3. Сприяє збільшенню кількості скоєних правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів.
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	1. Забезпечення досягнення цілей державного регулювання. 2. Забезпечення надходжень до державного бюджету у разі вчинення правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів. 3. Створення правового поля та чітких правил у

	сфері державного регулювання водних ресурсів. 4. Усунення підгрунття для корупційних зловживань. 5. Відновлення екологічної рівноваги водних об'єктів в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу. 6. Зменшення кількості скоєних правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів. 7. Повністю відповідає потребам у вирішенні проблеми.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	1. Внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення. 2. Посилення інституційної спроможності держави вживати заходи адміністративного впливу. 3. Забезпечення державою безпечного навколишнього середовища, захисту життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого порушенням у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів 4. Збільшення надходжень до державного бюджету за рахунок прозорого та неупередженого накладання адміністративних стягнень внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів. 5. Виконання обов'язку держави в	Відсутні

	частині забезпечення безпеки і підтримання екологічної рівноваги.	

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	1. Покращення якості води водних об'єктів. 2. Забезпечення екологічної безпеки та створення сприятливого середовища для життєдіяльності людини. 3. Попередження виснаження, забруднення та засмічення водних ресурсів.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	1441	477	138	520**	2576
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	55,94	18,52	5,36	20,18	100

*Дані про кількість водокористувачів прийнято відповідно до поданих звітів про використання води за формою № 2ТП-водгосп.

**520 водокористувачів – це фізичні особи (громадяни), що здійснюють забір води з поверхневих водних об'єктів, в об'ємі від 5 м³ на добу на підставі дозволів на спеціальне водокористування.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження	Відсутні оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні

ситуації, яка існує на цей час		
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	1. Прозоре та неупереджене накладення адміністративних стягнень у разі вчинення правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів. 2. Зменшення ризику корупційних зловживань. 3. Узгодження інтересів бізнесу та держави.	Відсутні

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	відсутні
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	відсутні
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	відсутні
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	240 **
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	відсутні
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	відсутні

7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	відсутні
8	Інше (заповнення форми заяви, підготовка пакету документів), гривень:	відсутні
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	240
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	1918
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	460 320

Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів, пов'язаних з накладенням штрафних санкцій, гривень (5 роб. години X 48 грн. X 1 процедура = 240 грн)

**У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» з 1 квітня 2024 року становить – 48 грн.

При оформленні матеріалів адміністративного провадження (складання протоколу про адміністративне правопорушення та винесення постанови про накладення адміністративного стягнення) працівником суб'єкта господарювання орієнтовно буде витрачено 2 дні по 2,5 години 240 грн;

вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів, пов'язаних з оформленням матеріалів адміністративного провадження (складання протоколу про адміністративне правопорушення та винесення постанови про накладення адміністративного стягнення), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації;

інформація про розмір часу, який витрачається суб'єктами є оціночною;

штрафні санкції накладаються у випадку виявлення порушень вимог законодавства суб'єктом господарювання.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Відсутні
Альтернатива 2	460 320 грн.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності	Бал результатив	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала

(досягнення цілей під час вирішення проблеми)	ності (за чотирибальною системою оцінки)	
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	1	Визначені цілі не можуть бути реалізовані через невідповідності положень чинних нормативних актів.
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	4	Цілі прийняття регуляторного акта будуть реалізовані повною мірою.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Збереження ситуації, яка існує на цей час	Вигоди відсутні	Витрати відсутні	Залишення ситуації без змін є неприйнятним. Проблема продовжить існувати - поставлених цілей не буде досягнуто. Більшість статей Кодексу України про адміністративні правопорушення не відповідають сучасним економічним умовам, а незначний розмір штрафів за порушення вимог природоохоронного законодавства не є стимулом до дотримання встановлених вимог, призводить до правового нігілізму у суспільстві, нівелює зусилля держави, спрямовані на збереження довкілля та забезпечення належного рівня екологічної безпеки. Існує ризик збільшення правопорушень у сфері

			охорони та раціонального використання водних ресурсів. Нестабільне наповнення державного бюджету.
Альтернатива 2 Прийняття проєкту акта	Забезпечення стабільного наповнення державного бюджету	Додаткових фінансових витрат не передбачається. У разі прийняття акта: для держави – передбачається стабільне наповнення державного бюджету. Для громадян витрати не передбачаються. Для суб'єктів господарювання витрати передбачаються у разі порушення вимог водоохоронного законодавства. Організаційне, матеріально-технічне забезпечення діяльності пов'язаної з накладенням адміністративних стягнень здійснюватиметься Державною	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми, встановить однозначні прозорі вимоги під час накладення адміністративних стягнень внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів. Збільшення адміністративних штрафів за порушення у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів є дієвим механізмом для стимулювання суб'єктів господарювання та громадян не допускати порушень у цій сфері.

		екологічною інспекцією, її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в межах відповідного бюджетного фінансування	

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення обумовлене необхідністю посилення адміністративної відповідальності за порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів, усунення дисбалансу між фактичним розміром заподіяної навколишньому природному середовищу шкоди та сумою існуючих штрафів.

Збільшення адміністративних штрафів за порушення у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів є дієвим механізмом для стимулювання суб'єктів господарювання та громадян не допускати порушень у цій сфері.

Прийняття Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів» дасть можливість:

забезпечити дотримання суб'єктами відносин у цій сфері стандартів, нормативів, норм і правил, сприятиме більш відповідальному відношенню до водних ресурсів, дозволить зменшити кількість скоєних злочинів, які можуть призвести до екологічної катастрофи;

відновити екологічну рівновагу у водних об'єктах в комплексі з заходами організаційного, правового та економічного впливу;

підвищити рівень захисту прав, законних інтересів, життя та здоров'я громадян;

запобігти правопорушенням у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

посилити інституційну спроможність держави вживати заходи адміністративного впливу. Відповідальність за порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

стабільно наповнювати державний бюджет;

спонукати суб'єктів господарювання та громадян до неухильного додержання Конституції і законів України.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно здійснити такі організаційні заходи як забезпечення інформування громадськості про вимоги регуляторного акту шляхом оприлюднення його в мережі Інтернет - на офіційному веб-сайтах Держекоінспекції.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органам державної влади не потрібно додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

Оцінка можливості впровадження акта та виконання вимог акта суб'єктами господарювання висока.

Реалізація запропонованого акта не потребує додаткових матеріальних та інших витрат.

Досягнення визначених цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акта забезпечить екологічну безпеку, чіткий та прозорий механізм визначення Державною екологічною інспекцією України критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) в залежності від відповідного ступеня ризику суб'єктів господарювання у сферах контролю.

Розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва (Тест малого підприємництва).

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро – та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Протягом 2024 року за виявленими під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) фактами порушень законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів (порушення умов спеціального водокористування, самовільне водокористування, забруднення вод, порушення первинного обліку вод, порушення правил експлуатації гідротехнічних споруд та пристроїв тощо) Держекоінспекцією, її територіальними та міжрегіональними територіальними органами до адміністративної відповідальності у вигляді штрафів притягнуто 1609 осіб на загальну суму 298,176 тис. грн.

Крім того, Держекоінспекцією взято участь у засіданнях Міжвідомчої робочої групи із запобігання забрудненню річки Інгулець, а також з питань забруднення водних об'єктів підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства, проведено наради з питання вирішення проблем басейну річки Рось, а також щодо підготовки рекомендацій та способів ліквідації забруднення річки Сейм у Сумській та Чернігівській областях та річки Десна у Чернігівській та Київській областях.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва:

Кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 658 (водокористувачів), у тому числі малого підприємництва 138 водокористувачів та мікропідприємництва 520 водокористувачів;

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив – 25,54 %.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання.

У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік», з 1 квітня 2024 року становить – 48 грн.

Інформація про розмір часу, який витрачається суб'єктами на отримання зазначеної інформації, є оціночною.

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
1.	Процедура накладення штрафної санкції за порушення вимог законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів <i>Формула:</i> <i>витрати часу на забезпечення процесу накладення штрафної санкції з боку контролюючого органу X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X кількість процедур за рік</i>	5 год. (час, який витрачається суб'єктом господарювання при накладанні на нього штрафної санкції та ознайомлення з матеріалами адміністративного провадження) X 48,00 грн. X 1 = 240 грн.	0,00 грн. (припущено, що суб'єкт повинен виконувати вимоги регулювання лише в перший рік; за результатами консультацій)	240 грн.

2.	Разом, гривень	240 грн.	X	X
3.	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць.	658	X	X
4.	Сумарно, гривень	157 920,0 грн.	X	157 920,0 грн.

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Розрахунок витрат суб'єктів малого та мікро-підприємництва на виконання вимог регулювання (Додаток 4 (Тест малого підприємництва) до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта), проведено в межах даного аналізу.

4.Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання.

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)
1	Оцінка “прямих” витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	-
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	157 920,0 грн.
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	157 920,0 грн.
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	-
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	157 920,0 грн.

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачається.

Висновок:

Розрахунок очікуваних витрат та вигод суб'єктів господарювання, громадян показав, що найбільші вигоди, які виникатимуть внаслідок дії запропонованого регуляторного акта, будуть для держави, що певною мірою виправдовують зазначені витрати, оскільки дія регуляторного акта сприятиме наповненню державного бюджету, зменшенню кількості правопорушень, збереженню та раціональному розподілу водних ресурсів для потреб населення і галузей економіки, відтворенню водних ресурсів, охороні вод від забруднення,

засмічення та вичерпання, запобіганню шкідливій дії вод та ліквідації її наслідків, поліпшенню стану водних об'єктів.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Строк дії запропонованого регуляторного акта встановлюється на необмежений термін.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проєкт.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства: з дня його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей запропонованого регуляторного акта, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі показники:

кількість осіб-порушників, яких притягнуто до адміністративної відповідальності у разі вчинення правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

сума адміністративних стягнень, накладених за фактом вчинення правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

сума стягнутих адміністративних стягнень;

розмір надходження до державного бюджету залежить від кількості та ступені важкості порушень вимог законодавства про охорону і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів, виявлених під час заходів державного нагляду (контролю);

розмір коштів і часу, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з дією акту;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та громадян з основних положень акту - високий рівень.

З цією метою регуляторний акт оприлюднено на офіційному веб-сайті Держекоінспекції.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися через 1 рік після набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження планується здійснити через 2 роки після набрання чинності регуляторного акту, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення не врегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюється раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Установлені кількісні та якісні

значення показників результативності акта порівнюються зі значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом аналізу звітності про результати державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Виконавець – Державна екологічна інспекція України.

**Виконувач обов'язків Міністра економіки,
довкілля та сільського господарства України**
«___» _____ 2025 р.

Дарія МАРЧАК